

KRAJOWA RADA
RADCÓW PRAWNYCH

OŚRODEK BADAŃ, STUDIÓW I LEGISLACJI
KRAJOWEJ RADY RADCÓW PRAWNYCH

00-478 Warszawa • Aleja Ujazdowska 18 lok. 4
tel.: 022 821 99 72; tel./fax: 022 622 84 28 • e-mail: obsil@krp.pl • NIP: 526-10-43-011

L.dz. 2629/OBSiL/2011

Warszawa, dnia 02 czerwca 2011 r.

Szanowny Pan

Piotr Zientarski

Przewodniczący Komisji Ustawodawczej

Senatu RP

Szanowny Panie Przewodniczy!

Nawiązując do pisma BPS/KU-034/1193/3/11 zawierającego prośbę o wyrażenie opinii w przedmiocie projektu ustawy o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego (druk senacki nr 1193), w załączeniu przesyłam opinię opracowaną w ramach Ośrodka Badań, Studiów i Legislacji Krajowej Rady Radców Prawnych.

Z poważaniem

Wiceprezes
Krajowej Rady Radców Prawnych

Dariusz Sałajewski

Lublin, dnia 22 maja 2011 r.

Radca prawny: dr Przemysław Telenga
adiunkt w Katedrze Postępowania Cywilnego
i Międzynarodowego Prawa Handlowego WPiA UMCS w Lublinie

Opinia
sporządzona na zlecenie Krajowej Rady Radców Prawnych, Ośrodka Badań,
Studiów i Legislacji
do projektu Senatu RP
ustawy o zmianie ustawy – kodeks postępowania cywilnego
– druk senacki nr 1193

- I. Zakres przedmiotowy opinii
- II. Uwagi
- III. Konkluzja

I. Zakres przedmiotowy opinii

Niniejsza opinia sporządzona została na podstawie treści projektu przygotowanego z inicjatywy senatorów Senatu Rzeczypospolitej Polskiej ustawy o **zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego (druk senacki nr 1193 z 14 kwietnia 2011 r.)** – projekt (s. 1) z uzasadnieniem (s. 2).

Opiniowany projekt ustawy dotyczy zmiany przepisu art. 132 § 1 k.p.c., którego treść odnosi się do doręczania pism procesowych między profesjonalnymi pełnomocnikami procesowymi w toku sprawy cywilnej.

II. Uwagi

Projektowana zmiana ustawy Kodeks postępowania cywilnego zmierza do przywrócenia stanu prawnego, jaki istniał na tle ustawy Kodeks postępowania cywilnego, zarówno w

okresie przedwojennym (na tle k.p.c. z 1930 r., por. art. 161 d.k.p.c., tekst jednolity Dz.U. z 1932 r., Nr 112, poz. 934, ze zm.) jak i na tle obowiązującego kodeksu, w postępowaniu cywilnym zwykłym do dnia 19 kwietnia 2010 r.¹. Ponadto obecna treść art. 132 § 1 k.p.c. jest sprzeczna z regulującą podobną materię normą prawną (por. art. 66 § 1) zawartą w ustawie z dnia 30 sierpnia 2002 r. - Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi Dz.U. Nr153, poz. 1270, ze zm.), a oceniana zmiana spowoduje ujednoczenie treści tych norm.

Zaznaczyć wszakże należy, że opiniowany projekt, co stanowi istotną niekonsekwencję, nie obejmuje zmianą art. 479⁹ § 1 k.p.c., który to przepis znajdujący zastosowanie w postępowaniu odrębnym w sprawach gospodarczych zawiera niemal identyczną normę prawną, jak obecny art. 132 § 1 k.p.c., lecz o szerszym zakresie (w toku sprawy strona reprezentowana przez adwokata, radcę prawnego, rzecznika patentowego lub Prokuratorię Generalną Skarbu Państwa jest obowiązana doręczać odpisy pism procesowych z załącznikami bezpośrednio stronie przeciwnej, chociażby strona ta nie była reprezentowana przez adwokata lub radcę prawnego).

Zasadniczo należy podzielić motywy opiniowanej zmiany zawarte w uzasadnieniu projektu, z tym zastrzeżeniem, że obecny obowiązek załączania dowodu przesłania odpisów pełnomocnikowi strony przeciwnej (zamiast odpisów pism) w praktyce może przyczyniać się zarówno do przyspieszenia jak i opóźnienia toku sprawy cywilnej.

Obecna treść art. 132 § 1 k.p.c. może powodować w praktyce sytuację, które – jak zasadnie podnoszą autorzy opiniowanego projektu ustawy - są sprzeczne z założeniami systemowymi kodeksu i raczej przewlekają rozpoznanie sprawy cywilnej

Przed wszystkim obserwuje się w praktyce, że po wysłaniu do sądu (lub złożeniu na biuro podawcze) pisma procesowego, którego odpis został przesłany bezpośrednio pełnomocnikowi strony przeciwnej, na terminie najbliższej rozprawy sąd zna (często obszerne) stanowisko strony, natomiast przeciwnik procesowy do dnia terminu rozprawy, nie otrzymał faktycznie tego pisma i na terminie nie może zająć stanowiska (repliki), co powoduje – chociażby z tego tylko powodu – konieczność wyznaczenia dodatkowego terminu sądowego celem umożliwienia stronie zajęcia stanowiska w odpowiedzi na pismo.

W mojej ocenie za celowością dokonania proponowanej zmiany przepisu przemawiają dodatkowo inne jeszcze argumenty.

---

¹ Por. art. 1 pkt 10 lit. a) ustawy z dnia 17 grudnia 2009 r. o zmianie ustawy - Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw Dz.U. z 2010, Nr 7, poz. 45)

W sprawie gospodarczej strona pozwana zobowiązana jest do złożenia odpowiedzi na pozew pod rygorem wydania przez sąd wyroku zaocznego (art. 479¹⁴ § 1 k.p.c.), w przypadku gdy zostanie sędzona odpowiedź na pozew w terminie, ale z załącznikiem wysłanym do sądu, zamiast wysłany stronie przeciwnej, odpowiedź na pozew zostanie zwrócona i wydany wyrok zaoczny, pomimo tego, że sądowi wiadome jest, że pozwany zaprzecza prawdziwości twierdzeniom pozwu.

Należy ponadto wskazać, że poza nadzorem sądu jest jakość załączników przesyłanych bezpośrednio stronie przeciwnej. Niejednokrotnie można spotkać się z nieczytelnymi lub mało czytelnymi kopiami czytelnych oryginałów przesłanych jako odpis bezpośrednio stronie przeciwnej (zwłaszcza gdy pełnomocnik strony załącza stronie odpis oryginałów odręcznej dokumentacji medycznej, kolorowych zdjęć), co może utrudnić obronę lub zajęcie stanowiska stronie (w tych przypadkach odsyłam sądowi nieczytelne kopie wnosząc o zobowiązanie pełnomocnika do przedłożenia czytelnych kopii). Problemy te nie powinny wystąpić, po dokonaniu opiniowanej zmiany, gdyż wówczas przewodniczący wydziału (lub upoważniony sędzia referent) powinien z urzędu czuwać nad jakością załącznika wnoszonego do sądu wraz z pismem².

Minusem proponowanej zmiany legislacyjnej jest brak propozycji uchylecia art. 132 § 1¹ k.p.c., który pozostaje w ścisłym związku z art. 132 § 1 k.p.c.:

„ Art. 132. § 1. W toku sprawy adwokat, radca prawny, rzecznik patentowy oraz radca Prokuraturii Generalnej Skarbu Państwa doręczają sobie nawzajem bezpośrednio odpisy pism procesowych z załącznikami. Do pisma procesowego wniesionego do sądu dołącza się dowód doręczenia drugiej stronie odpisu albo dowód jego wysłania przesyłką poleconą. Pisma, do których nie dołączono dowodu doręczenia albo dowodu wysłania przesyłką poleconą, podlegają zwrotowi bez wzywania do usunięcia tego braku.

§ 1¹. Przepis § 1 nie dotyczy wniesienia pozwu wzajemnego, apelacji, skargi kasacyjnej, zażalenia, sprzeciwu od wyroku zaocznego, sprzeciwu od nakazu zapłaty, zarzutów od nakazu zapłaty, wniosku o zabezpieczenie powództwa, skargi o wznowienie postępowania, skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia i skargi na

---

² Kolejnym minusem obowiązującego ustawodawstwa jest także to, że prawnicy zatrudnieni w instytucjach korporacyjnych, w których potwierdzenia nadania korespondencji dokonuje poczta poprzez tzw. pocztowe książki nadawcze, mają w praktyce 1 dzień mniej na przesłanie korespondencji (niż termin wynikający z ustawy lub wyznaczony przez sędziego) z uwagi na fakt, że pracownik zabiera korespondencję zbiorczą z danego dnia do nadania na pocztę, a potwierdzenie nadania takiej przesyłki zbiorczej, przynosi na kancelarię przedsiębiorcy dopiero dnia następnego.

orzeczenia referendarza sądowego, które należy złożyć w sądzie z odpisami dla strony przeciwnej.

§ 2. Doreczenie adresatowi może nastąpić także przez wręczenie mu pisma bezpośrednio w sekretariacie sądu.”.

Ponadto, mając na uwadze motywy ocenianego projektu, warto zaproponować także uchylene art. 479 § 1 i 2 k.p.c.

III. Konkluzja

Konkludując, opiniowany projekt ustawy należy ocenić zdecydowanie pozytywnie, zwłaszcza że – jak podkreślono w uzasadnieniu – uzasadnienie projektowanej ustawy odwołuje się do doświadczeń wynikających z praktyki, które znajdują potwierdzenie w znanej mi praktyce wykonywania zawodu radcy prawnego.

W przypadku akceptacji projektu, należy jednakże podnieść konieczność, dodatkowej zmiany legislacyjnej, polegającej na konieczności uchylenia – pozostającego w logicznym związku z modyfikowanym przepisem – art. 132 § 1¹ k.p.c.

dr Przemysław Telenga